

ΑΠΟ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΔΙΑΛΟΓΟΙ ΔΥΟ ΚΟΥΤΩΝ

ΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΕΡΑ

—Δέ μου λές; Θά πετάξῃς λοιπόν;

—Έτσι λέω. Όλη ἡ Ἀθήνα πέταξε! Μπορῶ νά μείνω πῶς; Ἡ Γῆ δέ με χωράει πιά. Νοιώθω φραγούρα στίς πλάτες. Μοῦ φτυρόνουν φτερά.

—Δέ φοβάσαι μήν πάθῃς ὅ,τι ἔπαθε καὶ ὁ Νασρεδίν Χόντζας;

—Έκείνος τὴν ἔπαθε στ' ὄνειρό του. Έπαθε δηλαδὴ κείνο, πού παθαίνουν οἱ περισσότεροὶ ποιητάστροι, ὅταν βροθοῦνε στὰ ἐπουράνια. Πι' αὐτὸ ἴσα-ἴσα τὸ πάθημά του μένει πάντα ὁ πῶ μοναδικὸς συμβολισμὸς τοῦ ποιητικοῦ ὄνειρου. Ένας μιναρές, ἀπάνω στὸ μιναρὲ ἓνα τραπέζι, ἀπάνω στὸ τραπέζι μιὰ καρδέλα, ἀπάνω στὴν καρδέλα μιὰ βελόνα, ἀπάνω στὴ βελόνα ἓν' ἀβγό. Κι ἀπάνω στὸ ἀβγό ὁ Νασρεδίν Χόντζας! Δηλαδή σὰ νὰ λέμε ὁ ποιητάστρος.

—Κ' ἡ γυναίκα του; Τί συμβολίζει, σὲ παρακαλῶ, ἡ γυναίκα του;

—Ἡ γυναίκα του συμβολίζει τὸ Κοινό. Ὁ Νασρεδίν φέρνει ἀπ' τοὺς οὐρανοὺς τὸ γαλάζιο λουλούδι τοῦ Ἰδανικοῦ. Ἡ γυναίκα του τὸ μυρίζεται. Τὸ ἴδιο καὶ ὁ Ποιητής... Για μένα ὅμως τὸ πρῶμα εἶναι διαφορετικό. Έγὼ δέ θά πετάξω με τὰ φτερά τοῦ ὄνειρου. Θά πετάξω με τὰ φτερά τοῦ ἀεροπλάνου καὶ φτερά Έγγλέζικα μάλιστα.

—Ὁ κίνδυνος δέ σὲ τρομάζει;

—Ὁ κίνδυνος βρῖσκεται στὴ Γῆ. Ἄνθρωπος, ποῖζησε πενήντα χρόνια στὴν Ἀθήνα τῶν τυάμ, τῆς σούσας, τοῦ αὐτοκίνητου, τῆς πεπονόφλουδας, τῶν «ἀδέσποτων σφαιρῶν», τῶν λυσσασμένων σκαλιῶν καὶ τῶν λυσσασμένων ἀνθρώπων, μπορεῖ νὰ φοβηθῆ ποτὲ τὸν οὐρανὸ;

—Δὲν μοῦ λές ἀλήθεια; Μήπως λογαριάζεις νὰ γράψῃς τίς ἐντυπώσεις σου;

—Τί νὰ τίς κίνησι; Δέ σοῦ φτάνουν ὅσα γράψανε οἱ δημοσιογράφοι;

—Μὰ τῶν λόγου τους, φίλε μου, δέ μᾶς φωτίσανε καὶ πολὺ. Πήγανε νὰ κύνουνε ρεπορτάζ τοῦ Οὐρανοῦ καὶ κύνανε ρεπορτάζ τῆς Γῆς. Μᾶς ξαναεῖπαν αὐτά, πού μᾶς λένε καθεμέρα. Ἡ συνήθεια βλέπεις! Φύγυτε ἀπ' τὴν Ἀθήνα γιὰ νὰ πᾶνε στὰ σύννεφα καὶ βρεθῆκατε πάλι μες στὴν Ἀθήνα. Ένας μᾶς εἶπε πὸς εἶδε μιὰ κηδεῖα νὰ βγαίνει ἀπ' τὴ Μητρόπολη, ἄλλος μᾶς μίλησε γιὰ μιὰ κυρία, με κόκκινη ὀμπρέλα, πού περπατοῦσε στὸ Ζάππειο, καὶ ἄλλος μᾶς ἔδωκε τὴ σπουδαία πληροφορία πὸς ἡ Ἀκρόπολη μένει ὀλοένα στὴ θέση της. Κανένας δέ μᾶς ἔφερε τὴν Τελευταία Ὁρα τοῦ Οὐρανοῦ.

—Ξεχνᾶς πὸς οἱ Τελευταῖες Ὁρες κατασκευάζονται στὴ Γῆ;

—Ἦχεις δίκιο. Έκεῖ ἀπάνω ὄλο τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια! Οἱ δημοσιογράφοι θά γυρίσανε χωρὶς ἄλλο ἀπογοητευμένοι. Ὅχι μονάχα δέ βρήκανε μιὰ εἰδηση νὰ φέρουνε στὴν Ἀθήνα, μὰ οὔτε κανένας βρέθηκε ἔκει ἀπάνω νὰ τοὺς γυρέψῃ τὰ νέα τῆς Ἀθήνας. Τρα-

κόσια μέτρα ἀπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι μας, κανένας δὲν πονοκεφαλαίει γιὰ μᾶς. Φαντάζεσαι πιά πόσο θά πονοκεφαλαίῃ ὁ περίφημος Θεὸς τῆς Ἑλλάδας, πού βρῖσκεται κάπως ψηλότερα. Καὶ πότε πετάς με τὸ καλό;

—Ὅταν οἰκονομήσω τὸ ἑκατοστάρικο, πού μοῦ χρειάζεται γιὰ τὰ ναῦλα μου.

—Ἑκατοστάρικο; Τί λές, ἀδερφέ; Ὁ Χάρωνας στὸ πορθμεῖο του ἔπαιρνε μονάχα ἓναν ὀβολό.

—Αἱ! Τώρα ἀκριβήρνε, βλέπεις, καὶ ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος.

—Καλὸ πᾶξίδι λοιπόν! Χορροίσηματι στοὺς δικούς μας.

—Ποιοὺς δικούς μας;

—Τοὺς ποιητάστροις! Ποιοὺς ἄλλους;

—Μετὰ χαρᾶς σου. Δὲν πιστεύω ὅμως ν' ἀνταμώσω κανέναν ἐκεῖ ἀπάνω.

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

ΜΟΥΣΙΚΗ

Ἡ Ἱστορία τῆς Μουσικῆς στὸ Ἑλληνικὸ Ὀδεῖο

Τὴν περασμένη Κυριακὴ τὸ πρωὶ ἡ καθηγήτρια τῆς Ἱστορίας τῆς μουσικῆς καὶ Έφορος τοῦ πιάνου στὸ Ἑλληνικὸ Ὀδεῖο κ. Αἴθρα Θεοδοροπούλου ἔκαμε τὸ ἐναρκτήριο τῆς μάθημα τῆς Ἱστορίας τῆς μουσικῆς μπροστὰ σὲ πυκνὸ καὶ ἐκλεχτὸ ἀκροατήριο. Ἡ κ. Θεοδοροπούλου ἀνέπτυξε με εὐφράδεια μεγάλη καὶ σὲ γλώσσα ζωντανή, τὴ χρησιμότητα τῆς Ἱστορίας τῆς μουσικῆς γιὰ κάθε μουσικό, δημιουργὸ ἢ ἐκτελεστή, γιὰ τὸν φιλόμουσο πού παρακολουθεῖ τὴ μουσικὴ κίνηση στὰ κονσέρτα, καὶ γιὰ καθένα πού μελετᾷ τὴν ἑξέλιξη τῶν διαφόρων πολιτισμῶν σὲ κάθε χώρα. Ἀπὸ τὴν ὀμιλίαν αὐτὴ πού ἦταν ἓνα καταστάλαγμα θαυραῖς μελέτης, δημοσιεύσαμε ἓνα ἀπόσπασμα, ἐκεῖνο πού σκετίζεται με τὸ μουσικὸ τὸν δημιουργό:

«Ίσως γιὰ τὸν ἐμπνευσμένο δημιουργό, πού δὲν ἔχει παρὰ ν' ἀκούσει τὸ τραγοῦδι τῆς δικῆς του ψυχῆς, θά μπορούσε νὰ πῆ κανεὶς πὸς ἡ διανοητικὴ καλλιέργεια, ἢ βαθειὰ μελέτη, θά ἐθόλωνε τὴν καθάρια τῆς ἔμπνευσης με ξένες ἐξωτερικὲς ἐπιρροές. Ἀληθινὰ τίποτα δὲν μπορεῖ νὰ φτάσῃ στὴ δροσιὰ τὸ ἀπλό καὶ αὐθόρμητο δημοτικὸ τραγοῦδι πού φτυρῶνει ἀπὸ τὴν ψυχὴ μέσα ἐνὸς λαοῦ σὰν τὰ γιοιολοῦλινδο τοῦ δάσους, πού τὸ σπόρο του κανεὶς δὲν ἔχει ποῖος ἀνεῖος τὸν ἔφερε στὰ φτερά του καὶ ἀπὸ ποῦ.

Καὶ εἶναι πολλοὶ ἀπὸ τοὺς μεγαλείτερους μουσικούς, πού τὰ ἔργα τους εἶναι μιὰ χαρὰ καὶ μιὰ παρηγοριά σὲ γενεές γενεῶν—γιὰ νὰναφέρω μονάχα τὸ ὄνομα τοῦ Σούμπερτ—πού πολὺ λίγο ἐθάρυνε στὸ δημιουργικὸ τους ἔργο ἡ διανοητικὴ τους καλλιέργεια ἢ ἡ ἐπιστημονικὴ μάθησι. Πρῶτα-πρῶτα ὅμως εἶναι πολὺ σπάνια τὰ μουσικὰ αὐτὰ φαινόμενα. Έπειτα μπορεῖ κανεὶς νὰ πῆ πὸς ἀνήκουν σὲ μιὰν ἐποχὴ περσοεινὴ πιά. Ὁ σημερινὸς μουσικός γιὰ νὰ δημιουργήσι μεγάλα καὶ γερὰ ἔργα πού νὰ μποροῦν νὰ ἐπικληθοῦν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ πολὺ πλουσιώτηρη καὶ πολιτιστικώτερη μουσικὴ συνείδησι. Με τὴν τελειοποίησι τῶν ὀργάνων, με τὴν ἀνάπτυξη καὶ ἐκτέλιψη

τῆς ἀκοῆς πού ἔφερε τὸν καταπληκτικὸν ἁρμονικὸ πλούτο τῆς σύγχρονης μουσικῆς παραγωγῆς στὴ Γαλλία, μὲ τὶς προγραμματικὰς τάσεις καὶ τὴν τεράστια πολυχρονία τῶν μεγάλων συμφωνιστῶν τῆς Γερμανίας, (Μπρούκνερ, Μάλερ, Στράους) ἡ μουσικὴ παρουσιάζεται σήμερον σὰν μιὰ τέχνη συνθετικῆ ὄλων τῶν πνευματικῶν δυνάμεων τοῦ ἀνθρώπου, ὅπου βέβαια ἡ διανοητικότητά δὲν παίξει τὸ μικρότερον ρόλο. Γιὰ τὴ σημερινὴ δημιουργοῦ πού θέλει νὰ βαδίσῃ τὸ δρόμο του συνειδητὰ καὶ σίγουρα, εἶναι λοιπὸν ἀπαραίτητο νὰ γνωρίζῃ τὶς προστάσεις καὶ τὶς κατακτήσεις ὄλων τῶν ἐποχῶν στὸ ἔδαφος τῆς μουσικῆς, τὶς ἐπιτυχίες καὶ τὶς ἀποτυχίες πού εἶχαν οἱ διάφορες τάσεις καὶ σχολές, τὶς ἀφορμὲς πού ἐπροκάλεσαν τὴν ἀνάπτυξιν ἢ τὴν κατάρτισιν τῆς μουσικῆς σὲ κάθε ἐποχῇ.

Ἐπειτα εἶναι καὶ ἡ ἄλλη μεγάλη ἀλήθεια πού τόσο φανεραῖν τὴν ἀναπτύσσει ὁ **Romain Rolland** στὸν πρόλογον τοῦ βιβλίου του «**Musiciens d'autrefois**».

«**Στὴν τέχνην δὲν ἔχουμε πρόδοον. Ἐχομε μονάχα ἀλλαγὴν. Ὅλα ἔχουν εἰπωθεῖ, ὅμως ὅλα μένουσιν ἀκόμει νὰ εἰπωθοῦν. Ἡ τέχνη εἶναι ἀνεξάντλητη σὰν τῆ ζωή. Τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς κἀνῃ νὰ τὸ ἀισθανθοῦμε αὐτὸ καλύτερα ἀπὸ τὸν ὄκεανόν αὐτὸ τῆς μουσικῆς πού νεύει τοὺς αἰῶνας». Τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ ἐγχοδιώσῃ ἕνα δημιουργοῦ περισσότερο ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν αὐτῆ. Σήμερον ἡ μουσικὴ ἀκολουθεῖ αὐτὸν τὸν δρόμον αὐτοῦ ὃ ἀκολουθήσῃ ἄλλον. Κάθε ἐποχῇ ἔχει τὴν ἰδικήν της, πού τοῦ δίνουσι σάσα οἱ ἐκλεγκτοὶ τῆς οἰκτιροῦσας πνεύσεως. Καὶ εἶναι τόλμη καὶ αὐθάδεια νὰ λέει τὸς ἡ σύμφορον τῆς τέχνης ἐπαγγελματοποιήσῃ τὸ δεισιπτικὸν ἀποροφῶς τελειότερα ἀπὸ τὸν Γκαλόν, τὸν Παλεστρίνα ἢ τοὺς βυζαντινοὺς ἰνυολόγους τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἀλλ' ἡμεῖς καὶ μετὰ τὰς ἑσθῆς εἶναι ἐστὶν αὐτὸ ἀσπύροισιν τελειότερα καὶ μὲ εὐλαχίονεα τῆς πνευτικῆς τάσεως τῆς ἐποχῆς τῶν, εἴτε ἐνὸς ἑξακοιστοῦ αἰῶνου, εἴτε ἐνὸς ὀκτώκοντου αἰῶνου, ἀδιάφορον ἂν ἱκανοποιῶν ἢ ὄχι τὴ σύμφορον ἡμῶν αἰσθητικῶν ἀντιλήψιν ἢ τὶς κοινωνικὰς καὶ πνευτικὰς ἀνάγκες. Κι ὅταν τὸ νεύσει αὐτὸ βιβλιὸν ἕνας δημιουργοῦ θὰ καταλάβῃ πὸς δὲν ἔχει πρὸς νὰ εἶναι εὐλαχίονεα στὸν ἑαυτὸ του καὶ νὰ ἰκνῆ τὸν ἀνεύσει νὰ ἂν ἀκολουθήσῃ σχολές ἢ μὸδες περὶ ἀσπύροισιν. Κι ὅν ἡ πνευτικὴ του εἶναι πλοῦσια καὶ εὐγενικῆ, καὶ ἂν τὴ νεύει τὸ δόγμα τῆς διοροφῆς καὶ ἂν τὸ ἔργο του εἶναι ἡ ἑκποασῆ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς καλοσύνης καὶ τῆς ζωῆς, τὸ ἔργο του αὐτὸ θὰ ζῆσιν καὶ τοῦτ' τὸ ἔργο του αὐτὸ θὰ ζῆσιν καὶ ὃ ἀναπνεύσει ὃ ἀναπνεύσει καὶ ὃ ἀναπνεύσει τὴ γαοῦ καὶ τὴν παρηγοροῦ στὸς ἀνθρώπους».**

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

Ὁ θάνατος τοῦ γλύπτη Νίκου Στεργίου

Ἦτορ ἀπὸ τριμνη γοθερῆ ἀρρώστεια, πέθανε τὴν περασμένη Τρίτη καὶ κηδεύτηκε τὸ δειλινὸ τῆς Τετάρτης ὁ γλύπτης Νίκος Στεργίου. Νέος ἀκόμα, ἀκόμω στὰ εἰκοσιεπτά του χρόνια, γεμῆτος ὄνειρα καλλιτεχνικά καὶ ἔτοιμος νὰ πάει στὸ Παρίσι, μὲ Κυβερνητικὴ ὑποτροφία, γιὰ πρὸ πλατύτερον σπουδῆ του, ἔφυγε ἀνάμεσά μας ἀναπάντεχα, βαρῆ χτυπημένος ἀπὸ τραγικὴ μοῖρα. Ἡ πλαστικὴ ἱκανότητά τοῦ Στεργίου μὲ βαθύτητα καὶ καθολικότητα σημευτικῆς προ-

ιουτίας, εἶτανε προορισμένη νὰ φέρει σὲ ἀνοιχτότερος ὁρίζοντες τὴ νεοελληνικὴ μας γλυπτικὴ τέχνη. Ὁ ἀνυχοῦς καλλιτέχνης ἀναδείχτηκε νωρὶς στὸ Πολυτεχνεῖο, τὰ χρόνια τῆς σπουδῆς του, καὶ ξεχώρισε ἀμέσως ἀπὸ τοὺς συμμαθητῆς του μὲ τὸ πρόβλημα τοῦ ὃ „Ἄγγελος τῆς Νίκης“ πού θραβεύτηκε. Ἐργα του δυνατὰ, πού δίνουσι ὄλη τὴν ἰδιαιτέραν προῆ τῆς ἐξαιρετικῆς του τέχνης, μᾶς ἀφίνει τὸν „Πόνος“ πού κλισέ του δημοσιεύτηκε στὸ „Νομῶς“ τοῦ 1915, ὄν „Ἐρωτα νικημένο“ ἀνάγνωστο ὄν πικρὸ ἰάγο δὲν νέον πού ἀποχρηματώθηκε ἀπὸ ἀγάπη, τὴ „Θλίψη“ μεγάλη ἀγάμα σπημένο στὸ Νεκροταφεῖο τῆς Ἀθήνας, ἕνα ὑπέροχο σκίτσο, τὸν „Ἐργατῆ“ γὰρ νὰ γίνῃ μαρμαροῖνο σὲ ὑπεροφικὸ σκῆμα, τὸ „Διανοούμενο ἄνθρωπο“ καὶ ἄλλα κάμποσα, ὄλα σφραγισμένα μὲ τὴ δυνατὴ προσωπικότητά τοῦ νέου δημιουργοῦ του. Μὰ ἡ τελευταία πρὸν ἐξέλιξη αὐτῆς στὸ ἀνάγνωστο, πού ζήτησε ἢ αὐτὸ νὰ δεῖξει τὸν τελειωτικὸν δρόμο τοῦ ἀνήγουχο καὶ ἐρευνητικοῦ του ταλέντου. Ἀνάγνωστο διαλεχτῆς τέχνης μᾶς ἀμφοῦ ἔται τὸ „Μπειθῆς“, τὸ „Πρόσωπο τοῦ κ. Μπόρη“ καὶ τὸ πρόσωπο τοῦ ποιητῆ „Γιάννη Οἰκονομίδη“.

Ὁ Στεργίου δὲν εἶτανε ἀπὸ τοὺς καλλιτέχνης τοὺς στενὰ περιορισμένους μέσω ὄντον κύκλου τῆς ἐπίδοσης του. Λαχταροῦσε καὶ πρὸ πλατύτερον. Διάβασε τοὺς λογοτέχνης καὶ ποιητῆς μᾶς μὲ λαχτάρω, ἀγαποῦσε τὴν ἰδέα τοῦ Δημοτικισμοῦ, καὶ μὲ τὸν „Ἐργατῆ“ ἔδειξε τὴν κλίση του πρὸς τὸ εὐγενικὸ ἰδιαιτικὸ τῆς Κοινωνικῆς ἀπολύτρωσης.

ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Γνώμεις τοῦ ποιητῆ Μάριου Ἄντρέ γιὰ τὸν Πῶλ Κλωντέλ. — Ἀπὸ ποιήματα τοῦ Κλωντέλ γραμμένα στὴ μνήμη τοῦ Βερλαίν.

— Ὅσοι ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστες τοῦ „Νομῶς“, παρακολοῦθοῦνε ταύτη μᾶς τὴ στήλη, θὰ θυκοῦνται ἴσως καὶ λίγα λόγια πού γράψαμε στὸ γύλλο τῆς 22 Ἰουνίου γιὰ δυὸ ποιήματα τοῦ Πῶλ Κλωντέλ πού δημοσιεύθηκαν στὸ *Mercur de France* κατω ἀπὸ τὸν τίτλο Βερλαίν. Μ' ὄλη τὴν ἐπιγύλασιν πού κυριάζει ἔσαν πού ἐκγράζῃ γνῶμιν γιὰ ἕνα ἀναγνωρισμένο ποιητῆ, περιοριστήκαμε μόνω σὲ κῆνα τὰ δυὸ ποιήματα καὶ δὲν υποθέσαμε νὰ τὸ κοίνομε πὸς μῆτε στὸ τεχνικὸ μέρος, μῆτε στὸ περιεχόμενο δὲ μᾶς γάνηκαν ἀρκετὰ ποιητικά.

Τὴ γνῶμιν μᾶς ἐκεῖνη ἔρχεται νὰ δυναμώσῃ ἕνας πρῶτος γραμμῆς ποιητῆς καὶ κοινικός, ὁ Μάριος Ἄντρέ, στὴ *Minerve Française* τῆς 15 Σεπτεμβρίου.

Νομίζουμε πὸς ἀκολουθοῦμε τὴν ἐπιθυμίαν τῶν ἀναγνωστῶν μᾶς μεταγράφοντας τὰ καλύτερα μέρη ἀπὸ τὴν ἀξιόλογη κρίσιν τοῦ Μάριου Ἄντρέ :

“Δὲν εἶναι πολλὰς μέρες, γράφει, πού, ὃ ἕνα κοσμικὸ σαλόνι ὅπου συγγάζων κάμποσοι ποιητῆς, ἔπαιζαν τὸ παιγνίδι πού τὸ ἐγκαίνιασε μιὰ ἐφημερίδα βαφτιστόντας τὸ „Ποιοτικὸ εἶναι;“ Στὸ παιγνίδι αὐτὸ ἕνας ἀπὸ τὴ συναναστροφή ἀπαγγέλλει μερικὸς στίχους ἀπὸ κάποιον ποιητῆ, καὶ οἱ ἄλλοι πρέπει νὰ θροῦνε ποῦς εἶναι ὁ ποιητῆς τους. Σ' ἐκεῖνο τὸ σαλόνι ζήτησαν καὶ ἀπὸ τὸ Μάριον Ἄντρέ νὰ παραγγείλῃ καὶ αὐτὸς, ὁ ὁποῖος καὶ ἀρχισε νὰ λέει μερικὸς στίχους γε-

μάτους από κύρια ονόματα. "Ελληνες, Ρωμαῖοι, Γάλλοι, Άγγλοι, ὁ Χόλμπαχ, ὁ Λάντης, ὁ Λούθηρος, ὅλοι θρισκόντουσαν μέσα σὲ καμιά δεκαριά στίχους. Ἀφίνομε νὰ τὰ διηγηθεῖ ὁ ἴδιος :

"Κάποιος μὲ διάκοψε :

"—Εἶναι ἀπομίμηση τοῦ Βίκτωρ Οὐγκώ, εἶπε.

"—Τοῦ Πιέρ Μπενονᾶ, ἔκανε ἕνας ἄλλος.

"—Ὁχι! εἶπε ὁ Πιέρ Μπενονᾶ· αὐτοὶ οἱ στίχοι εἶνε τοῦ ἴδιου τοῦ Βίκτωρ Οὐγκώ. "Ἐγὼ καὶ γὰρ γράφει ἕνα ἄλάνω σὴν τεχνιτοσύνη τοῦ πάππου μας. ὅπου ἔχω μαζέψει κύρια ονόματα, ὅμως δὲν ἔβαλα τόσα ὅσα θρισκονται μέσα ὁ σὴν τὴν περικοπὴ τοῦ "Ανε", καὶ σὲ πολλὰ ἄλλα μέρη τοῦ ἴδιου ποιήματος.

"Καὶ τότε ἀνοίξαμε ὀμλία, καὶ λέγαμε τὶ εἴκοლა πὸν θὰ μπορούσε νὰ ξεγελάσει κανένα τὸν κόσμο, παρουσιάστῳ τῶν, σὲ μιὰ μικρὴ συλλογὴ, στίχους γραμμένους γὰρ σὰ μίμησης διαφόρων γνωστῶν συγγραφέων, ἐνῶ αὐτοὶ θὰ ἦταν ἀποστάματα ἀπ' αὐτοὺς γρὸς ἴδιους τοὺς συγγραφεῖς, καὶ ὅπου ἦν θρῖσκόντουσαν σὲ ὑπερβολὴ ὅλες τους οἱ τεχνιτορικὲς καὶ ὅλα τους τὰ ἐλαττώματα.

"Ἐγὼ διαβάσει πολλὰ ποιήματα γραμμένα κατὰ τὸν τρόπο τοῦ Πῶλ Κλωντέλ : κανένα δὲ μὲ ἱκανοποίησε τόσο, ὅσο τὰ δυὸ ποιήματα γιὰ τὸ Β ε ρ λ α ἰ ν τοῦ ἴδιου τοῦ κ. Πῶλ Κλωντέλ. Διηγῆται τὴν περιπέτεια τοῦ Βερλαῖν μὲ τὸ Ριμπῶ μ' ἕνα τέτοιον τρόπο, πὸν οἱ ἀναγνώστες πὸν δὲν ἤγνεν γνωρίζουν, δὲν καταλαβαίνουν τίποτα, ἢ — ἀκόμα χειρότερα — φαντάζονται πὸν ὑπάρχει μέσα κατὰ τὸν πολὺ εὐγενικό καὶ πολὺ ὠραῖο πὸν δὲν μπορούν νὰ τὸ νοιώσουνε : ὁ ποιητὴς πὸν ὁραίου τραγουδιοῦ, παραπᾶει "τὴ νέα γυναῖκα του πὸν τὴν ἀγαπᾶει," γιὰ ν' ἀκολουθήσει "αὐτὸ τὸ παιδί μὲ τὰ γαλανὰ μάτια, πὸν δὲν ὑπακούεται ἴποτα ἀπὸ κείνα ποὺσερνε ἀπὸ πίσω του. Ποιὰ καθήκοντα ἀνάθερα ἀπὸ κείνα πὸν ἔχει πρὸς τὴν οἰκογένειά του, ποιὰ δῆρα θυσίας, ποιὰ ἀποστολὴ τὸν σπρώχνουν.

"Μῆτε μὴν λέξη πὸν δίνει τὴν ἐξήγηση. Μόνε ἀπότῳα :

"τὸ Ριμπῶ φεύγει, δὲ θὰ τὸν ξαναῖδεῖς, καὶ αὐτὸν πὸν ἀπομένει σὲ μιὰ γωνιά,

"Μανιασμένος, σχεδὸν τρελλὸς καὶ ἐπικίνδυνος γιὰ τὴν δημόσια ἀσφάλεια,

"Οἱ Βέλγοι τὸν πῆραν μὲ προσοχὴ καὶ τὸν ἔβαλαν σὲ μιὰ φυλακὴ ἀπὸ τοῦδλα.

"Εἶναι μόνος. Βρίσκειται σὲ τέτοια κατάπτωση καὶ στέρηση.

"τὴν γυναῖκα του τοῦ κοινοποιεῖ μιὰν ἀπόφραση γιὰ διαζύγιο,,

"Ὅν ἔλεγε κανεὶς μιὰ μίμηση ἢ καλλίτερα μιὰ παρωδία κάπως ὑπερβολικὴ! Οἱ παραπάνω γραμμές εἶναι γραμμένες ἀνεγάρδιαστα αὐτὸν δὲν μπορεί νὰ βασισθεῖ πολὺ. Μὲ τὰ γλωσσικά τους λάθη, μὲ τὴν παροδόξῳ τους σύνταξη, οἱ στίχοι ἢ καλλίτερα τὰ παραγραφῳα κατὰ τὸ κ. Κλωντέλ μιλάζων πολλὰς φορές σὴν καμμιὰ ἀδέξια καὶ λέξη μὲ λέξη μετάφραση κανενὸς ἔξενου ἔργου. Αὐτὸ τὸ ἐλάττωμα δὲ λείπει ἀπὸ τὰ ποιήματα γιὰ τὸ Βερλαῖν.

Ἀκόλουθοῦνε μερικοὶ στίχοι πὸν σὴν μετάφρασή τους δὲν μπορεί νὰ φανοῦν τὰ λάθη πὸν θρῖσκει ὁ γάλλος κριτικὸς σὴν γλώσσα τοῦ συμπατριώτη του, καὶ ὅπου ὁ Κλωντέλ εἰρωνεύεται τὸν κόσμο, παρουσιάζ

όντας τὸν νὰ θρῖσκει τὸ Βερλαῖν γιὰ τὸν δὲ φροντίζει νὰ κρύβει τὶς ἀμαρτίες του. "Ὅμως ἢ φράση εἶναι γυρισμένη εἶτοι πὸν δὲν μπορεί νὰ καταλάβει κανεὶς καλὰ καλὰ ποιὸς τὸν λέει τὸν ποιητὴ : espèce de soudard immonde ! Κι ὁ Μάρσιος Ἀντρέ ἐξυκολοῦνται :

Ἀὐτὴ τὴν θρῖσιὰ δὲν τὴ λέει ὁ κ. Κλωντέλ σὸν Βερλαῖν, μόνε ὁ κόσμος : τὸν κατηγορεῖ γιὰ τὸν δὲν κρύβει τὶς ἀμαρτίες του. Ὁ κ. Κλωντέλ ἴσια ἴσια εἶναι πὸν τοῦ τὰ κρύβει, γιὰ τὸν ἂν μαθαίνουμε ἀπὸ αὐτὸν πὸν ὁ ποιητὴς εἶναι μέθυρος, μᾶς ἀφίνοι ν' ἀγνοοῦμε πὸν οἱ Βέλγοι τὸν ἔβαλαν σὴν φυλακὴ γιὰ τὸν εἶχε πληρώσει τὸ Ριμπῶ μὲ δυὸ πιστολιές"

"Ὅταν τέλειωσε ἢ ἡμιωρία του, γύρισε σὸν Παρίσι, ὅπου δίνεται πάλι σὸν ἐλάττωμά του. Ὁ Κλωντέλ παραπονιέται πὸν τὸν ἀφίνομε ἐκεῖ, τὸ Βερλαῖν, νὰ πεινάει, εἰρωνεύεται τοὺς καθηγητὲς πὸν δὲν τὸν βοηθοῦνε, καὶ ὕστερα προσθεῖται :

"α... Ὁ φαλακὸς γέρο Σωκράτης μοιρομυροῖζει μὲς ἀπὸ τὰναμαλλιασμένα του γένεια :

"Γιὰ τὸν ἕνα ἀρέντι κοιτίζει πενήνια λεπτὰ καὶ τοῦ χρειάζονται ἰδιόγῳτερο τέσσερα γιὰ νὰ μεθῳσει :

"τὸ Ὅμως προτιμᾶει νὰ εἶναι μεθυμένος παρὰ νὰ εἶναι ὀμοιος μὲ κανένα ἀπὸ μᾶς,,

Ἐδῶ ὁ Μάρσιος Ἀντρέ φεύγει ἀπὸ τὴν κριτικὴ τῆς τέχνης τοῦ Κλωντέλ, καὶ μπαίνει σὴν οὐσία. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ πρόσωπο τοῦ Βερλαῖν παρουσιάζει ἐνδιαφέρον ἐξαιρετικό, νομίζουμε πὸν κάνουμε καλὰ μεταφράστῳ τῶν σπουδαιότερα :

"Αὐτὸ ἀκριβῶς μᾶς θλίβει. Ἄλλοστε ξεσπᾶζεται κανένας βλέπτῳ τῳ ἕναν καὶ ὁ λικὸ ποιητὴ νὰ δικαιώνει, μὲ τέτοια λόγια τὴν κατάχρηση καὶ νᾶφίνει τὸ χλευασμὸ του, γιὰ τὸ ζήτημα τῶν χρημάτων καὶ αὐτὴν τὴν ἐποχὴ τῆς ἀκρίθειας, ἐναντίο σὸν τῳ τιμους καθηγητὲς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Γαλλίας, πὸν δὲν ἔχουν μεγαλοφῳντῳ καὶ δὲ μεθοῦνε δυὸ φορές τὴν ἡμέρα. Μὲ κίνδυνο νὰ φανοῦμε σὴν κανένας ἀστός ἢ μπακάλης στὰ μάτια τῶν ρομαντικῶν πὸν ἡρωμαγοῦνε καὶ πῳνται οἱ περιοσότεροι ἀπὸ τοὺς συμβολιστὲς μας, ὅν ποῦμε ἀκόμα πὸν ἂν ὁ δυστυχισμένος ὁ Βερλαῖν ὑπόφερε ἀπὸ φτώχια, τὸ λάθος δὲν ἦτανε τῆς κοινωνίας, παρὰ δικὸ του. Ἡ κοινωνία δὲν τοῦ χρωσσοῦσε τίποτα ἢ κοινωνία δὲν εἶναι ὑποχρεωμένη, μῆτε ἀπὸ θεῳους μῆτε ἀπὸ ἀνθρώπῳινους νόμους, νὰ πληρώνει σ' ἕναν πῳητὴ τέσσερα ἀρέντι τὴν ἡμέρα γιὰ νὰ τὸν μεθάει. Ὁ τελευταῖος στίχος πὸν ἀναφέραμε παραπάνω, γεννάει μῆτε λίγο μῆτε πολὺ, τὴν ἀγανάχτηση ἐπιτρέπει γὰ πάντα σ' ἕναν πὸν ἔχει — ἢ θαρρεῖ πὸν ἔχει — τάλεντο, καὶ πὸν, ἐπειδὴ φημάχνει στίχους, δὲ θέλει νὰ εἶναι ὀμοιος μὲ κανένα ἀπὸ μᾶς, τὰ πάντα : τὸ ὑπερηλικὴ, τὰ κακὰ συνήθεια ἐναντίο σὴν φύση, καὶ τὸ ἔγκλημα.

"Ἄς θανατοῦσῳμε τὴν σὴν γὰρ ρομειτικὴ, καμμιὰ φῳρὰ θανατοσὴ ποίηση τοῦ Βερλαῖν, καὶ ἄς θλιθῳμάσῳτε, ἀπὸ τὸν ἡμνοῦμε καὶ νὰ τὸν παρουσιάζῳμε γιὰ παροράδειγμα, τὸ δυστυχισμένο, καταστραμμένο πλάσμα πὸν στᾶθηκε ὁ ποιητὴς σὸν τέλος τῆς ζωῆς του.

"Ὁ Ἀρθούρος Ριμπῶ στᾶθηκε ἐπίσης ἕνας ἀληθινὸς ποιητὴς, ἕνας νέος μὲ μεγαλοφῳντῳ, τὸ "Μεθυμένο Καράβι,, τοῦ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰριστοῦργῳματα τῆς γαλλικῆς ποίησης, ὅμως αὐτὸ δὲν εἶναι λόγος γιὰ νὰ μιλάει κανεὶς γι αὐτὸν ὅπως μιλοῦνε σῳμερα.

Ὁ κ. Κλωντέλ μᾶς φαίνεται πὸς περνᾶει τὰ ὄρια, διὰν θέλει νὰ μᾶς παρουσιάσει τὸ φίλο τοῦ Βερλαίν σὰν ἓνα μεγάλο μουσικόπλαθο καθολικό, ἓνα εἶδος καινούργιο Πατέρα τῆς Ἐκκλησίας. Ἄν ὁ Ριμπὴ ἦτανε μὴ τέτοια θεσηκεντρικὴ μεγαλοφυΐα, δὲ θὰ χρεῖται ζήτησε ὁ πρόλογος ποὺ ἔγραψε ὁ Κλωντέλ στὰ ἔργα του, γιὰ νὰ τὴν ἀνακαλύψουμε...»

Γιὰ τὴ στιχουργικὴ τοῦ Πῶλ Κλωντέλ γράφει ὁ Μάριος Ἀντρέ :

Καθὼς βλέπομε, ὁ κ. Κλωντέλ, ἄρχισε νὰ μεταχειρίζεται τὴ ρίμα στὰ παραγραφάκια του (versets)· αὐτὸ δὲν γὰ ἔκανε πὸ ἀμονικὰ.

Εἶναι γνωστὸ — ἔγραψε ὁ κ. Ἑρρίκος Γκαϊὼν στὰ 1913 — εἶναι γνωστὸ πὸς γεννήθηκε στὸ πνεῦμα τοῦ Κλωντέλ αὐτὸς του ὁ στίχος : σὰν καιτὶ μοροκόφιμο καὶ κλειστὸ ποὺ ἐξανλεῖ βλη σὰς τὴν ἀνάσα. Ἐκεῖ ποὺ πρέπει νὰ πάρετε πάλι τὴν ἀνάσα, ὁ στίχος τελειώνει, κλείνει.

Αὐτὸς ὁ ὄρισμός δὲν εἶναι περισσότερο σωστὸς. Εἶναι ἀδύνατο νὰ πει κανεὶς μὲ μὴ μὴ ἀνάσα, δίχως διακοπὴ, καθένα ἀπὸ τοὺς παρακάτω στίχους,·

Βάζει τοὺς στίχους καὶ ἐξακολουθεῖ :

Ἰδοὺ λοιπὸν δύο στίχοι, ὁ ἓνας ἀπὸ σαραντατέσκερες, καὶ ὁ ἄλλος ἀπὸ τριανταεφτά συλλαβές. Ποιὸ νόμο ἀκολουθοῦνε, ποιὰ εἶναι τὰ ρυθμικὰ στοιχεῖα ποὺ τὸν ξεχωρίζουνε ἀπὸ τὴν πρόζα ; Δὲ βρίσκουμε παρὰ μόνον τὴ ρίμα. Δὲν εἶναι ἀρκετὸ, διὰν συλλογιστεῖ κανένας πὸς, γιὰ νὰ μὴν εἶναι πεζογραφικὸς ἓνας στίχος ἀπὸ μόνον δώδεκα συλλαβές, εἶναι ἀνάγκη, ἐξὸν ἀπὸ τὴ ρίμα, νὰ ὑπάρχει μὴ τομὴ καὶ συζυγῆς νὰ σχηματίζονται τὰ ἢ τέσσερα μέτρα.

Κατὰ τὴ γνώμη τοῦ κ. Γκαϊὼν, ὁ στίχος τοῦ Κλωντέλ θυμίζει τὴν πρόζα τοῦ Μποσσὸν. Ὅμως ἐκεῖνὴ ἢ πρόζα εἶναι πρόζα, καὶ ὁ Μποσσὸν δὲν τὴν τιλοθεροῦσε ποιήματα· μοιαιατὰ θὰ μπορούσε νὰ ἔχει δικαίωμα νὰ ὀνομάζεται ποιητής, γιὰτὶ ἢ πρόζα του ἔχει ἀσύνγκριτα καλύτερο ρυθμὸ καὶ ἀριστοτεία ἀπὸ τὴν ποίησιν τοῦ κ. Κλωντέλ...»

ΠΡΟΣΘΗΚΗ

Δὲ θυμήθηκα νὰναφέρω στὸ τελευταῖο σημειώμα μου γιὰ τὴν κατάληξη -ούσα καὶ τὰναφέρνω τώρα, ὡς χρήσιμα γιὰ τὴ σχετικὴ μελέτη, καὶ κατὰ ἄλλα νεοελληνικὰ θηλικὰ ὀνόματα: Κοινοποδαρούσα (τὸ ἀγλάδι), σαρανταποδαρούσα, ξανθομαλλούσα, γαφτανοφρουδοῦσα, κυματοῦσα θάλασσα, πατοῦσα (ἢ ἀλλοῦως πατῶνα), Καψοδεματοῦσα (ἐπίθετο κίπιας Παναγίας, θαρρῶ), βρομοῦσα (καὶ βρομα—ἔχι ἢ ἀσκημη μυροειδῆ, ἀλλὰ ἢ βρομογυναίκα), πανταχοῦσα κτλ. Εἶναι καὶ τὸ Γλυκοφιλοῦσα, ποὺ δὲν ξέρω καὶ δὲ μοῦ εἶν' εἴκολο τώρα νὰ ξετάσω, ἀν εἶναι λαϊκὸ ἢ τῶφτιασαν οἱ ἀναγνωσματογράφοι μας.

Ἄπ' αὐτὰ μερικά, ὅπως τὸ πατοῦσα καὶ τὸ βρομοῦσα, φαίνονται καθαρῶς κληρονομημένες μετοχές, καὶ ὅλα συνηγοροῦν γιὰ νὰ δεχτοῦμε κ' ἑλληνογέννητο —ούσα καὶ στὰ κύρια ὀνόματα. Δὲν ξέρω ἂν μπορεῖ καὶ γιὰ τὰρσενικά κύρια σὲ -ούσης νὰ γίνεῖ δεχτὴ καὶ ἑλληνικὴ ἀρχή. Σημειῶνω δὲ τὸ οἰκογενειακὸ Τ σ ο υ ρ ο ὦ ς (ὁ Τσουρούς, τοῦ Τσουρού—ἂπ' τὴν ἄγια Παρρασίβη τοῦ Τσασιμέ), Π. ο τ ο ὦ ς κτλ, ποὺ ἴσως νὰ δείχνουν τὸ προηγούμενο σκαλοπάτι τῆς -ούσης καὶ νάχουν κίπια σχέση μὲ τὰλεξαντοριανὰ ὀμοιοκατάληκτα.

I. ΣΤΑΜΝΟΠΟΥΛΟΣ

Εἶναι κανεὶς ἀπαρχῆς στὸν πόλεμο νικημένος, ἅμα δείξῃ πὸς φοβάται· ἅμα προβάλλῃ στὴ μέση, μὲ ὄρθια τὴν μπαντιέρα, μὲ τὴ γνώμη τοῦ ἀνεξάρτητῆ τὸν σέβεται καὶ ὁ ἐχθρός.

Ψυχάρης

Ἐνας καλὸς, ἓνας σωστὸς νὰ μπῆ, στὴ νόημα, προτιμότερο ἀπὸ χίλιους μισοὺς.

Ψυχάρης

Η ΣΚΕΨΙΣ ΤΗΣ ΑΥΡΙΟΝ

Ἐγὼ ἔχω πάρη, αὐτὸς δὲν ἔχει ὠαρη...

ΕΝΤΟΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Δημ. "Ικ. Γι' το ζήτημα που μ'αξ γράφεις, ο «Νουμάς» έχει πολλές φορές πει τη γνώμη του. "Ίσως όμως είναι μεγάλη απάτηση να ζητάει κανένας ηρωϊσμούς. Το μάλιστα όμως να γράφει κανένας ingognito! Το γερμανικό που μ'αξ γράφεις από κάτω δεν το καταλάβαμε. Θα ρωτήσουμε όμως κάποιον από μ'αξ πού ξέρει.—κ. Α. Α. Δ. Εύχαριστούμε γι' το γράμμα σου. Από τους στίχους σου μπορούμε ίσως να πούμε από τώρα πως μιά μέρα θα γράφεις καλά, γιατί θαμπορέγγει κάποια ποίηση, φαντασία κι' αίσθημα, όμως μη βιάζεσαι. διάβασε, μελέτησε, γράφε και σβήνε. Η γλώσσα σου είναι ακόμα τέλεια ασχημάτιστη, και ο στίχος σου πολύ κακός, όμως μ'ην απογοητεύεσαι, γιατί αυτά είναι πράματα που μπορεί κανένας, όταν έχει καλή θέληση και επιμέλεια, να ταποτήξει. Λιάβασε τους καλύτερους ψυχογράφους και ποιητές μας.—κ. Θαλ. Αργ. Ο Φονιάς θά δημοσιευτεί.—κ. Σισσ. Καρ. Έμορφο, μιά θά θέλαμε να δουλέψεις λίγο μερικούς στίχους. Στο παραμυθάκι, από την πέμπτη στροφή και πέρα χαλάει δυσάρεστα ο ρυθμός. Στον πόθο δεν καλονόθουμε πιά είναι το μαρμαρόσιπτο. κ. Κ. Ασιάτ. Λέ γράφαμε γι' τους προϊόνους σου στίχους την χρήση μας, γιατί δεν τηνε ζήτησες. Το έχουμε δηλώσει πως όποιος θέλει τη γνώμη μας, πρέπει ν'ι μ'αξ τηνε ζήσει, γιατί παράγουν πολλοί που τους κακοφαινεται. Γι'α τους «προϊόνους στίχους» τώρα δεν είμαστε σε θέση να σου γράψουμε τίποτ' άλλο παρά μόνο πως δέ μ'αξ φάνηκαν πολύ καλά. κ. Γ. Α. Ρον. Έμορφο θά πει, όπως το λέει κι' η λέξι: εύμορφο δηλ. καλό στη μορφή. Βέβαια, η ιδέα είναι το π'ην, όμως πρέπει να δοθεί μ' έμορφη κι' ανάλογη προς την ουσία μορφή, Ύστερα, σ' το είπαμε, πως αυτό το είδος ίσια, ίσια, τ'α μικρά, που δεν έχουνε καμιά βαθειά και πρωτότυπη ιδέα, έχουν προπάντον ανάγκη κομψότητας. Το ίδιο λέμε και γι' το «ξεφυλλισμός». Πώς βρέθηκες μέσα σε μιά όπερέττα; Πουά ήταν η δόνη; είχαν κινηματογράφο; Έπειτα νομίζεις πως οι άρχαίοι δεν κοιτάζαν και λίγο γάμπα; και πάρα πάνω νομίζουμε. Αλλά στην ουσία, Ακόμα εκείνο το τέτρωσε τον όμο της, οι όπερετατζήδες. κ. Τ. Φιτα. Όχι να σου πούμε θά σε γελάσουμε. Έμεις απαντούμε σ' όλα. Πώς παράπεσε δεν ξέρουμε, ίσως και να μην το λάβαμε. Οι «Χαρισσοτότες» θά δημοσιευτούν, καθώς κι' ο «ένος θάνατος». Όμως να μη βιάζεσαι, είναι πολλοί άλλοι που πρέπει να έχουν πολύ περισσότερο παρόντα από σένα. Πού βρίσκεις λοιπόν την άδιαφορία; Έμεις εκτιμούμε πολύ την εργασία σου. Όσο γι' την άκαταστασία, αλίμονο! στην εποχή που ζούμε τα γραφεία της φιλολογίας δεν μπορεί να είναι παρά άκατάστατα, στενόχωρα και δίχως προοπτικό! *Αν είχαμε καμιά αντιπροσωπία για πετσιά η για φέγγες θά ήταν αλλιώς τα πράματα.—κ. Δ. Μαυρομ. Εύχαριστούμε γι' το γράμμα σου. Το πως μεταφρασε ο Κ. την «Μπαλλάδα» δέ θά πει πως δεν του άρεσαν οι άλλοι που λές.—κ. Κ. Θεολ. Από τα τρία σου μ'αξ άρέσει περισσότερο το «Χαμένα Νιάτα» όμως μ'αξ φαίνεται κάπως άραιο ή δεύτερη κι' η τρίτη στροφή μπορούσαν να γίνουν μ'αξ. Έπειτα δέ μ'αξ φαίνονται πολύ πετυχημένες φράσεις σαν κι' αυτές: «Πάψε καρδιά γιά να πονεί» το γιά είναι πασαγέμισμα «Να γίνονται ξεχασμένα» κτλ. Απ'άφηνγε τις χασμοδιές.—κ. Πέτρο Αβρ. Τη «Φλορούλα» δεν την ξεχάσαμε, μιά πρέπει γάχεις λίγη ύπομονη ακόμα. Όσο γι' το δεύτερο, δεν έχεις καθόλου δικίο. Δεν είναι γνωστός ο «Δόν Κιχότης». Είναι άγνωστος, άγνωστότατος. Κείνο πούχες διαβάσει και πούχες διαβάσει όλοι μας είναι Δόν Κιχότης Γαλλικός και Δόν Κιχότης του μακαρίτη Σκυλίτη. Πρώτα πρώτα είναι ο μισός από το Δόν Κιχότη, τον αυθεντικό, του Θεοβαντές. Κ' έπειτα, η μετάφραση του Καρθαίου, που γίνεται αλδίασά από το Ισπανικό κείμενο, με τη βοήθεια της Άγγλικής, Γαλλικής και Γερμανικής μετάφρασης, είναι εργασία που θαφρήσει εποχή στη φιλολογική μας ζωή, και θά φραει αυτό από το μεθαιριανό ακόμα φύλλο του «Νουμάς», που θά δημοσιευτούν τα πρώτα κεφάλαιά της. Δεν προσφέρουμε λοιπόν τίποτε γνωστό σε όλους, άλλα κάτι καινούριο γιά όλους, κι' άμα το διαβάσεις θά συμφωνήσεις πέρα πέρα μαζί μας.—κ. Αυράρη. Χανιά. Πρώτης γραμμής. Μπράβο σου! Θά δημοσιευτεί στο έρχόμενο φύλλο. Στείλε μας κι' άλλα τέτια.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

LE MONDE NOUVEAU. (Σεπτεμβρ.)—Τό μέλλον του έμπορικού ναυτικού.—Ουόλς: Τί σημαίνει ή λέξη «Δημοκρατία». Γι'α το «σπίτι γιά όλους».—Ζωός Πολίτ: Η άνάγκη μ'αξ παγκοσμίας φιλολογίας.—Η Ιαπωνική τέχνη κι' ή επίδραση του Ιαπωνικού σχεδίου στη δυτική Ερώπη.—Φαγγύ: Νυφιάτικα λουλούδια, ποίημα.—Βείσοι: Τραγούδι άγίας, ποίημα. Γ. Λεκατσά: Τά οικονομικά της Ελλάδας.—Σίπιτς: Από Κροάτες έθνικοί μάστρες.—Κρακόβου: Πνευματικές συνέπειες της κωνονίας των έθνών. κτλ. κτλ.

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ "ΤΥΠΟΣ",

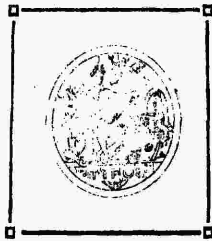
ζητεί αντιπροσώπους της εις τας έπαρχίας, ικανούς ν' αναλάβουν την πώλησιν των βιβλίων της και λοιπών εκδόσεών της επί προμηθεία.

Απευθυντέον δι' επιστολών:

ΕΤΑΙΡΕΙΑΝ "ΤΥΠΟΣ",
ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 3.
ΑΘΗΝΑΣ

ΕΝΑ ΘΑΥΜΑΣΙΟ ΓΙΑΤΡΙΚΟ
είναι τ'α
ΚΑΤΑΠΟΤΙΑ ΚΟΥΡΙΕΡ
Γιατρεύουν τη νευρασθένεια, άτονία, τούς πυρετούς και πουλιούνται σ' όλα τα φαρμακεία.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΟΛΑΣΙΚ
ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ 3 ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 9. 5. 9.
ΠΡΑΚΤΩΡ ΑΤΜΟΠΛΟΙΩΝ
ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ
ΕΜΠΟΡΟΣ ΓΑΙΑΝΘΡΑΚΩΝ

“ΤΥΠΟΣ,”
 ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
 ΚΙΜΩΝ Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ & Σ^{ΙΑ}
 ΑΘΗΝΑΙ
 ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 3.

ΚΛΑΔΟΙ:
 ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
 ΛΙΘΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
 ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΕΙΟΝ
 ΛΙΝΟΤΥΠΙΑ
 ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΙΑ
 ΕΚΔΟΣΕΙΣ
 ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ “ΤΥΠΟΥ,”:

1^{ΟΝ}) ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΕΞΕΔΟΘΗΣΑΝ:

- α) Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ. Πίσω από τα άγκελλα
 πωλείται δεχ. 3.—
- β) ΡΩΜΟΥ ΦΙΛΑΥΡΑ. υρισμοί, συλλογή ποιημά-
 των, πωλείται δεχ. 3.—

ΕΤΟΙΜΑΖΟΝΤΑΙ:

- γ) ΜΥΡΤΙΩΤΙΣΣΑΣ, Τραγούδια, επί χάφτου Όλ-
 λανδικού χειροποιήτου, με πολυτελές εξώφυλλον.
- δ) ΑΡΙΣΤΟΥ ΚΑΜΠΑΝΗ. Ό Κάλβος και αι
 Ώδαί του.

2^{ΟΝ}) ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΟΣΚΑΡ ΟΥΑΪΛΔ
 Η Μπαλλάδα της
 φυλακής του Ρίντιγκ

Έμμετρος μετάφρασις από
 τὸ Ἄγγλικόν πρωτότυπον ὑπὸ
 τοῦ κ. Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΥ.
 Πωλείται δεχ. 2.50

BENIAMIN KONSTAN

Ἄδολφος

Μετάφρασις ὑπὸ τοῦ κ.
 ΚΩΣΤΑ ΟΥΡΑΝΗ
 Πωλείται δεχ. 3.50

ΓΚΑΙΤΕ

Μινιὸν

Μετάφρασις ὑπὸ τοῦ κ.
 ΠΑΙΑ ΒΟΥΤΙΕΡΙΑΠ
 Πωλείται δεχ. 2.50

ΜΑΡΙΑ ΚΟΝΟΠΝΙΤΣΚΥ

Προμηθεΐας
 και Σίσυφος

Μετάφρασις ἀπὸ τὸ Ρωσικὸν
 ὑπὸ τοῦ κ. ΣΤΑΥΡΟΥ ΚΑΝΟΝΙΑΗ
 Πωλείται δεχ. 2.50

ΕΤΟΙΜΑΖΟΝΤΑΙ ΝΑ ΕΚΔΟΘΟΥΝ:

- ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΤΣΕΧΩΦ: Τὸ σπῆτι μετὸ ἀέτωμα και ἄλλα διηγήματα.—Μετάφρα-
 σις ἀπὸ τὸ Γερμανικὸν ὑπὸ τοῦ κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΜΙΧΑ.
- ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΚΟΥΠΡΙΝ: Ληστογιόνες (Ἱστορίες ἀπὸ τῆ ζωῆ τῶν Ἑλλήνων τῆς Κρι-
 μαίας).—Μετάφρασις ἀπὸ τὸ Ρωσικὸν ὑπὸ τοῦ κ. ΣΤΑΥΡΟΥ ΚΑΝΟΝΙΑΗ.
- Ἐπιστολαὶ μιᾶς Πορτογαλίδας μοναχῆς—Μετάφρασις ἀπὸ τὸ Πορτογα-
 λικὸν ὑπὸ τοῦ κ. ΚΩΣΤΑ ΟΥΡΑΝΗ.

ΣΗΜ. Όλοι αι εκδόσεις τῆς Ἐταιρίας « ΤΥΠΟΣ » γίνονται ἐπὶ χάφτου πολυτελοῦς με
 ὁμοίμορφον λιθογραφημένον εξώφυλλον και με τὴν εἰκόνα τοῦ συγγραφέως.